

Haastattelu: Pekka Lehtonen
Kuvat: Antero Aaltonen

Tyypillistä ajan myllerryksessä ovat yritysfuusiot – pelimerkkien asettelu uuteen asentoon. Tästä esimerkiksi sopii Karttakeskuksen ja Geodatan kierrätys viime vuosina omistajalta toiselle ja nyt sulautuminen yhdeksi yritykseksi. Tie on ollut pitkä ja lopussa syheröinen. Maanmittauslaitoksen Karttapainosta ja toisaalta Martimon Pentin ja Jäppisen Riston pöytälaatikkovisiosta, numeerista karttatietoa tuottavasta Geodatasta, on kuljettu mutkainen polku Sanoma-WSOY:n omistamaan Genimapiin. Siinä ovat vaihtuneet isännät ja rengit moneen kertaan.

Kansainvälistyminen vaatii yritykseltä voimaa

YRITYSFUUSIOSTA LISÄÄ POTKUA UUSIIN HAASTEISIIN

Maanmittausalalla ei ole kovin yleistä, että yritykseen kutsutaan ns. ammatti-johtaja. Yrityksen perustaa tavallisesti maanmittausalan asiantuntija, joka sitten muuttuu yritysjohtajaksi. DI, MBA **Antero Vuorio** on pidellyt perusteilla olevan yrityksen ohjaimia haastattelua tehtäessä kolmisen kuukautta. Genimapia edelsivät hänen työhistoriansa Sanoma-WSOY, Alma Media, Sonera ja jälleen Sanoma WSOY. Hän on työskennellyt myyntijohtajana, toimitusjohtajana ja Business Development-tehtävissä.

”Genimap muistuttaa omaa työhistoriaani: siinä on uutta ja vanhaa – traditionaalista kustantamista ja uutta mobiili-

teknologiaa”, sanoo Vuorio. ”Kaikkea yhdistää sisältö. Tämä ei siis ole loppujen lopuksi kaukana siitä, mistä olen lähtenyt. Liikkeenjohdossa perusfundamentit ovat erilaisissakin yrityksissä samoja,

joten muutos ei ole kovin suuri.”

Vuorion mielestä Genimapilla on paljon kiinnostavia projekteja. ”Meillä on todella paljon osaamista, jolla voidaan tuoda lisäarvoa asiakkaille ja auttaa heitä bisneksessään. On ollut hienoa huomata, että meistä ollaan todella kiinnostuneita – ei vain Suomessa vaan myös laajalti Euroopassa ja muuallakin. Aktiivisuus on ollut asiakkaiden puolelta kiitettävää. He etsivät partnereikseen yrityksiä, joilla on resursseja ja hyvä tulevaisuus. Nämä kaksi asiaa täyttyvät meillä.”

Fuusio voimaan huhtikuun alussa

Karttakeskuksen ja Geodatan fuusio tuli juridisesti voimaan 1. huhtikuuta. Genimap-nimeä on käytetty jo vuoden alusta markkinointinimenä. Koko yritys koottiin maaliskuun puoliväliin mennessä Myyrmäkeen Vantaalle monista eri toimipaikoista. Vuoden vaihteesta on ollut vain yksi hallitus ja yksi johtoryhmä, joten on toimittu kuin yhdessä yrityksessä.

”Tässä on kaksi yritystä, joilla on omat historiansa ja molemmat ovat melko vanhoja, erityisesti Karttakeskus”, sanoo Vuorio. ”Molemmista on tarkoitus omaksumme hyvät puolet, mutta haluamme luoda myös jotain uutta. Uusi yritys nähdäkseen luo vähitellen oman yrityskulttuurin ja omat perinteet.”

Henkilökunnan sopeutumisessa fuusioon Vuorio on havainnut paljon positiivisia piirteitä. ”Kahden yrityksen toi-

mintatapoja yhdistelemällä voi löytyä parempia ratkaisuja. Näin yksi plus yksi on enemmän kuin kaksi.”

Kansainvälistyminen vaatii voimaa ja partneroitumista

”Yrityksillä ei mielestäni olisi yksinään ollut mahdollista kansainvälistyä sillä tavoin kuin olemme tavoitteet asettaneet. Nyt voimme luoda niin vahvan yrityksen, että sen kompetensseilla olemme vahvoja myös ulkomailla ja saamme näin hyvät tuotteemme laajempaan käyttöön.” ”Tämä on liiketaloudellisesti on erittäin tärkeää”, painottaa Vuorio.

Genimap pyrkii kasvattamaan vientiä: tavoitteena on, että kolmen vuoden kuluessa n. 20 % liikevaihdosta tulee ulkomailta. Tämä toisi tuotekehityspanoksille laajempaa käyttöä. Toinen piirre on Vuorion mukaan voimakas yritysten välinen yhteistyö – partneroituminen – sekä teknologiassa että muillakin sektoreilla. Esimerkiksi maaliskuussa julkistettu sopimus TietoEnatorin kanssa on osa Genimapin kansainvälistymisstrategiaa. ”Paikkatietoratkaisut eivät ole erillisiä järjestelmiä vaan ne integroidaan asiakkaan muihin järjestelmiin. Partneroitu-

minen on hyvä tähän tarkoitukseen.”

”Suomalaisilla yrityksillä olisi jonkin verran oppimista yhteistyön tekemisessä, jotta pärjättäisiin kansainvälisillä markkinoilla”, arvioi Vuorio.

Genimapin painopiste on Euroopassa. ”Voidaan mainita kaksi aluetta: Missä on Nokian verkkoja, siellä voidaan käyttää meidän teknologiaamme. Toinen alue on metsäsektori, erityisesti Skandinaviassa ja Saksassa.”

Genimapin kolme bisnesaluetta

Yritysten yhteinen liikevaihto oli v. 2000 noin 70 Mmk. Tänä vuonna pyritään samaan tasoon. Tuloksesta odotetaan kuitenkin fuusion tuomien synergiaetujen vuoksi edellistä vuotta

parempaa.

Neljännesvuoden tulos vaikuttaa Vuorion mielestä positiiviselta ja budjetin mukaiselta. ”Tämä on hyvä tilanne, kun otetaan huomioon suuret muutokset.”

”Tärkeimpänä tavoitteenamme on tuottaa asiakkaan bisnekseen lisäarvoa paikkatiedon avulla. Tuotamme, jalostamme ja jakelemme paikkatietoaineistoja ja palveluja koti- ja ulkomaisille asiakkaille. Kaikki toiminta lähtee asiakkaan odotuksista. Genimapilla on kolme

KARTTAKESKUKSEN HISTORIAA

- Yleisesikunnan Sotilaskarttalaitoksen karttapaino siirtyi maanmittaushallituksen topografiseen osastoon 1.5.1919. Nimenä oli Maanmittaushallituksen kivipaino ja valokopioimislaitos. Tarkemmat määräykset yksikön toiminnasta annettiin asetuksella v. 1928. Nimeksi vakiintui Maanmittaushallituksen kivipaino.
- Kaikkien maanmittaushallituksen valmistamien karttojen painatus- ja myyntivastuu siirtyi kivipainolle 1.1.1943.
- Maanmittaushallituksen kartanmyynti siirrettiin kivipainon yhteyteen 1.1.1948.
- Kivipainon toimintaperiaatteita täsmennettiin asetuksella 9.4.1968, jolloin todettiin, että kivipainoa on hoidettava yleisten liikeperiaatteiden mukaan.
- Kivipainon nimi muuttui Maanmittaushallituksen karttapainoksi 1.4.1972. Samalla tarkennettiin liiketaloudellisen toiminnan perusteita ja määrättiin, että muille kuin julkishallinnon organisaatiolle tehtävien tilaustöiden on oltava liiketaloudellisesti kannattavia.
- Liiketaloudellisen kannattavuuden periaate kirjattiin maanmittaushallinnosta annettuun lakiin 8.12.1977. Itsekannattavuuden periaate muutettiin liiketaloudellisen kannattavuuden periaatteeksi. Samalla selkeytettiin maanmittaushallituksen ja karttapainon välisiä kustannus- ja tuotevastuita.
- Karttapaino muutettiin valtion uusia osastoiksi liikelaitokseksi 1.2.1990. Samalla otettiin käyttöön uusi nimi Karttakeskus.
- Karttakeskus perustaa 30.10.1991 logistiikkaan ja ohjelmistokehitykseen erikoistuvan yrityksen Genimap Oy:n.
- Karttakeskus muutetaan 3.1.1994 valtion osakeyhtiöksi, Karttakeskus Oy:ksi.
- Valtio myy osakeomistuksensa Tamro-konsernille 1.6.1996. Karttakeskus Oy:stä tulee yksi Printel Oy:n tulosityksiköistä.
- Yhdysvaltalainen MapInfo Corporation ostaa Karttakeskus Oy:n osakkeista 19,9 % 17.1.2000.
- Tamro-konserni myy kaikki omistamansa osakkeet Werner Söderström Oy:lle 14.9.2000. Karttakeskus Oy siirtyy SanomaWSOY-konserniin.
- Karttakeskus Oy ja Geodata Oy yhdistetään 1.4.2001 Genimap Oy:ksi.

päätösalueita: kustannustoiminta, paikkatietoratkaisut, jotka koostuvat projekteista ja MapInfo-lisenssien myymisestä, sekä kolmantena mobiiliteknologia. Kaikkia näitä yhdistävä yhteinen tuotanto ja yhteinen paikkatietoaineisto.”

– Tuleeko Mobile-tuotepiirille potkua aikaisemman Sonera-kokemuksen perusteella?

”Toksi Soneran aika on antanut kohuun paljon näkemyksiä niin teknologian kuin palvelukonseptien osalta (esim. ASP).”

Paikkatieto tärkeää koko konsernissa

”Olemme konsernin lailla sisältöjen tuottaja. Moni palvelu on sisältöjen muokkaamista ja palvelujen tuottamista. WSOY:ssä paikkatietoratkaisujen hyödyntäminen on asetettu yhdeksi keihäänkärkialueeksi vuonna 2001.”

– Mitä uutta nämä asetelmat voisivat tuoda perinteisen karttabisneksen oheen?

”Paikantavat puhelimet tulevat varmaan arkipäivän käyttövälineeksi tavalliselle ihmiselle.”

– Karttakeskus toi maahan yksioikeudella MapInfo-teknologiaa sekä Suomessa että Baltiassa. Geodata taas on ollut riip-

pumaton toimittaja, joka on tarjonnut ratkaisuja kaikkiin paikkatietojärjestelmiin. Millainen MapInfo-tuotteiden asema on uudessa yrityksessä?

”MapInfo on toinen omistajamme 10 %:n osuudella. Karttakeskus oli MapInfon käyttäjä, Geodata käytti useita ohjelmistoja. Oleellista on, että tämä osaaminen on tallella. Monissa projekteissa käytetään useampaa teknologiaa.”

Päällekkäisiä tuotteitakin ”fuusioidaan” – lapsesta kauniimpi kuin vanhemmista

– Geodatalla ja Karttakeskuksella oli muutamia kilpailevia tuotteita, kuten kaupunkikartat ja tiekartat. Mitä näille tehdään?

”Yrityksillä oli kyllä muutamia päällekkäisiä tuotteita”, Vuorio toteaa. ”Mietimme asiakas- ja viranomaisstahojen tarpeiden kannalta, millaiseksi tuotteet jatkossa rakennetaan. Uusissa tuotteissa pyritään yhdistämään molempien hyviä puolia.”

Julkishallinnon ja yritysten roolit syytä pitää karttopoliitikassa selkeinä

Aineistopoliitikassaan Genimap pyrkii hyvään yhteistyöhön niin Maanmittauslaitoksen kuin kuntasektorinkin kanssa. Näin halutaan luoda ”ylivertaisia” aineistoja, joissa olisi lähdeaineistojen parhaita piirteitä.

Kartastopoliittinen ohjelma tulee Vuorion mielestä olemaan merkittävä. ”Tärkeää olisi käydä rajaa viranomais- ja yksityissektorin työnjaossa. Odotamme, että julkissektori kerää perusaineistot; tuotteistaminen ja jatkojalostus jäisi yksityissektorin tehtäväksi. Tämä olisi nykyaikainen malli: perusaineistot luodaan budjettirahalla ja yritykset tuotteistavat niitä liiketaloudellisella riskillä.”

– Mitä uutta nämä asetelmat voisivat tuoda perinteisen karttabisneksen oheen?

”Paikantavat puhelimet tulevat varmaan arkipäivän käyttövälineeksi tavalliselle ihmiselle.”

– Karttakeskus toi maahan yksioikeudella MapInfo-teknologiaa sekä Suomessa että Baltiassa. Geodata taas on ollut riip-

Uuden yksityistielain säätäminen vuonna 1962 oli hyvin merkittävä parannus yksityisiä teitä koskevaan lainsäädäntöön. Yksityistielaila koottiin kaikki yksityistiet saman lain alle niiden syntytavasta riippumatta.

Lain säännökset kirjoitettiin hyvin stabiileja olosuhteita silmällä pitäen. Liikennetarpeet, liikennemäärät ja ajoneuvokanta olivat kuitenkin kovin erilaiset nykyiseen verrattuna. Tämän vuoksi säännökset eivät olleet riittäviä niissä tilanteissa, joissa liikennetarpeiden ja -olosuhteiden muuttumisen vuoksi oli tarvetta tieoikeuksien ja teiden uudelleen järjestelmiseen. Eri-tyisesti tämä ilmeni sellaisissa tapauksissa, joissa tien liikennemäärien kasvun vuoksi tien rasittavuus lisääntyi niin paljon, ettei sitä tietä perustettaessa osattu ollenkaan ennakoita.

Lakimuutoksen lähtökohtia

Valmistellessaan ehdotustaan yksityistielakityöryhmä tarkasteli muutosten tarpeellisuutta mm. seuraavista lähtökohdista:

- miten tietarpeet ja liikenne ovat muuttuneet
- miten tieolot voidaan/tulee järjestää uudelleen, kun ympäristössä/olosuhteissa tapahtuu muutoksia
- miten tienpidon kustannukset jaetaan oikeudenmukaisesti erityyppisten käyttäjien kesken
- toimitusprosessin tarkistaminen
- säädösten ja menettelyn yhdenmukaistaminen
- tielautakuntaa koskevien säännösten selventäminen.

Muutosten kohteet

Yksityistien tarkistukset merkitsevät muutoksia ja lisäyksiä seuraavissa asioissa:

- tien tekemisen edellytykset
- tien siirtäminen
- yleisestä tarpeesta johtuva tieyhteyksien ja oikeuksien lakkauttaminen ja muuttaminen
- alueellinen tietoisuus
- tienpitokustannusten jakaantuminen/jakoperusteet
- asemakaava-alueella olevien yksityistien lakkaaminen
- tielautakunnan tehtävät ja toimitus
- yksityistielain mukaisten maksujen maksuunpano.

GEODATA OY:N HISTORIAA

- 1977** Yhtiön perustaminen, Pentti Martimo ja Risto Jäppinen.
- 1986** Varsinaisen paikkatietoliiketoiminnan aloittaminen.
- 1987** Mittaustekniikka Oy:n ostaminen Viatek Oy:ltä.
- 1988** WSOY ostaa Geodata Oy:n osakekannan. Mittaustekniikka Oy jää Pentti Martimolle.
- 1999** SanomaWSOY Oyj aloittaa toimintansa.
- 2001** Geodata Oy ja Karttakeskus Oy fuusioidaan Genimap Oy:ksi.

ANTERO VUORIO

- DI, Graafinen tekniikka ja teollisuustalous
- MBA Turun Kauppakorkeakoulu
- Sanoma WSOY, mm. Kiviranta Oy:n toimitusjohtaja
- Alma Media, myyntijohtaja
- Sonera, Senior Business Development
- Sanoma WSOY, Genimap Oy:n toimitusjohtaja
- Perheessä vaimo ja 3 lasta